

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ
КАФЕДРА ОЛІМПІЙСЬКОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри олімпійського та професійного спорту
протокол від 7 вересня 2020 р. № 1
в.о. завідувача кафедри

доц. Харченко-Баранецька Л.Л.

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА СПОРТИВНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ДИТЯЧИХ ТА МОЛОДІЖНИХ
ОРГАНІЗАЦІЯХ**

Освітня програма – Фізична культура і спорт першого бакалаврського рівня
Спеціальність 017 Фізична культура і спорт
Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

Викладач (і)	Кан Юрій Борисович
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu
Контактний тел.	0505031384
Е-mail викладача	ykan1961@gmail.com
Графік консультацій	За призначеною датою і часом
Семестр	VI семестр
Методи викладання	Вербальний метод (пояснення, розповідь, бесіда); наочний метод (демонстрування, ілюстрування, самостійне спостереження); практичний метод (метод вправи).
Форми контролю	Залік

1. Анотація курсу. Спортивно-виховна робота в дитячих та молодіжних організаціях має велике значення для всебічного розвитку, залучення до систематичних занять фізичною культурою та спортом, зміцнення здоров'я учнівської та студентської молоді. Навчальна дисципліна «Організація та методика спортивно-виховної роботи у дитячих та молодіжних організаціях» є важливою і необхідною для студентів факультету «Фізичне виховання та спорт», оскільки майбутні фахівці сфери фізичної культури та спорту повинні вміти організовувати цю роботу з учнями та студентами в різноманітних дитячих та молодіжних організаціях різних форм власності не лише у формі змагань, а й спортивні свята, фестивалі, методично вірно планувати, організовувати і проводити з урахуванням віку, підготовленості та рівня вихованості.

2. Мета та завдання курсу.

курс - формування у студентів комплексу спеціальних знань щодо здійснення спортивно-виховної роботи у дитячих та молодіжних організаціях, вироблення умінь застосувати набуті знання у практичній діяльності.

Завдання курсу:

Теоретичні: формування у студентів комплексу спеціальних знань щодо організації і методики спортивно-виховної роботи у дитячих та молодіжних організаціях, прищеплення студентам навичок наукового аналізу, спрямованих на вивчення методик спортивно-виховної роботи у дитячих та молодіжних організаціях; формування у студентів системи теоретичних знань, що значною мірою визначає рівень їхньої освіти і професійної компетентності.

Практичні: навчання студентів практичним навичкам роботи з науково-методичною літературою; підбору різних методик для організації та проведення спортивно-виховної роботи у позашкільних освітніх закладах, оволодіння вміннями застосувати набуті знання на практиці, самостійно працювати з науковою та методичною літературою, удосконалювати свою професійну майстерність.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

СК 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

Результати навчання

ПРН 2. Спілкуватися українською мовою у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування;

ПРН 7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

ПРН 15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

ПРН 20. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Лабораторні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3/90	16	14	60

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова компонента
2020-2021	VI	017 Фізична культура і спорт	3	Вибіркова

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Теоретичні знання (в рамках лекційного заняття) здобувачі вищої освіти отримують в аудиторіях ХДУ, на основі наочно-інформаційного матеріалу. В наявності є мультимедійний проектор і ноутбук. В рамках дистанційного навчання за допомогою сервісу онлайн-конференцій та відеозв'язку Zoom.

Практичні вміння та навички (в рамках лабораторних занять) здобувачі вищої освіти отримують та набувають в спортивних клубах, федераціях з видів спорту, дитячо-юнацьких спортивних школах, оздоровчих таборів. На заняттях використовуються сучасні спортивні споруди та інвентар із дотриманням всіх правил і вимог щодо їх використання.

7. Політика курсу.

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати лекції і лабораторні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, дотримуватися норм і правил щодо організації фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів на спортивних спорудах. Пропущене лабораторне заняття студент відпрацьовує за індивідуальним завданням відносно тематичних питань і складових. До лабораторних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність.

Виявлення ознак академічної не добросовісності в письмових самостійних роботах студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

8. Схема курсу та змістовні модулі навчальної дисципліни.

Змістовний модуль № 1. Організаційно-методичні основи спортивно-виховної роботи у дитячих та молодіжних організаціях

Лекційний модуль:

1. «Організація і методика спортивно-виховної роботи у дитячих та молодіжних організаціях» як навчальна дисципліна – 2 год.
2. Дитячі та молодіжні громадські організації та фізичне виховання в цих закладах – 2 год.
3. Загально-педагогічні методи спортивно-виховної роботи – 2 год.
4. Групові та масові організаційні форми спортивно-виховної роботи – 2 год.

Семінарський модуль:

1. «Організація і методика спортивно-виховної роботи у дитячих та молодіжних організаціях» як навчальна дисципліна – 2 год.
2. Дитячі та молодіжні громадські організації та фізичне виховання в цих закладах – 2 год.
3. Групові та масові організаційні форми спортивно-виховної роботи – 2 год.

Модуль самостійної роботи:

1. Історія розвитку дитячого та молодіжного руху в Україні – 2 год.
2. Дитячі та молодіжні організації в сучасній Україні – 4 год.
3. Характеристика та методика проведення заходів: «Пласт», «Джура», «Сокіл» - 4 год.
4. Характеристика та методика проведення заходів: « Козацький гарт», «Козацька наснага», «Козацький грай» - 10 год.
5. Правові, програмні та нормативні основи спортивно-виховної роботи у дитячих та молодіжних організаціях – 10 год.

Підсумкова тека.

Оцінювання модулю здійснюється у формі самостійної письмової роботи.

Змістовний модуль № 2. Спортивно-виховна робота у дитячому оздоровчому закладі

Лекційний модуль:

1. Загальні положення дитячого оздоровчого закладу – 2 год.
2. Основні завдання та організація спортивно-виховної роботи у дитячому оздоровчому закладі – 2 год.

3. Організаційні форми та засоби організації та проведення спортивно-виховної роботи у дитячому оздоровчому закладі – 2 год.
4. Методика проведення спортивно-масових заходів – 2 год.

Семінарський модуль :

1. Загальні положення дитячого оздоровчого закладу – 2 год.
2. Основні завдання та організація спортивно-виховної роботи у дитячому оздоровчому закладі – 2 год.
3. Організаційні форми та засоби організації та проведення спортивно-виховної роботи у дитячому оздоровчому закладі – 2 год.
4. Методика проведення спортивно-масових заходів – 2 год.

Модуль самостійної роботи:

1. Нормативні документи щодо організації літнього відпочинку дітей – 6 год.
2. Планування спортивно-виховної роботи в дитячому оздоровчому закладі – 6 год.
3. Методика проведення спортивно-масового заходу в оздоровчому таборі – 6 год.
4. Особливості та організаційні норми спортивно-виховної роботи серед учнівської молоді – 6 год.
5. Особливості та організаційні норми спортивно-виховної роботи серед студентської молоді – 6 год.

Підсумкова тека.

Оцінювання модулю здійснюється у формі самостійної письмової роботи.

9. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання.

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю. Навчальні досягнення студентів оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали. Відвідування лабораторних занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад: хвороба) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критерії оцінювання поточного контролю.

В процесі поточного контролю здійснюється перевірка запам'ятовування та розуміння програмного матеріалу, набуття вміння і навичок конкретних розрахунків та обґрунтувань, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань дисципліни.

Об'єктами поточного контролю знань студента є:

- систематичність та активність роботи на семінарських заняттях;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання тестових завдань.

При контролі систематичності і активності роботи студента на семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати контрольних робіт.

Критерії оцінювання знань на семінарських заняттях з дисципліни

«Відмінно» (5 – А) - 90-100 балів. Студент має глибокі знання з теми семінарського заняття. Доповідь змістовна, ґрунтовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент використовував творчий підхід, не обмежуючись тільки матеріалами підручника або лекції. Під час семінарського заняття студент активно приймає участь в дискусіях та доповнює відповіді інших. Протягом відповіді активно використовує приклади для кращого розуміння матеріалу. Під час заняття вдало поєднує теоретичні знання та практичні вміння з даної дисципліни.

«Добре» (4 - В) – 82-89 балів. Студент має міцні ґрунтовні знання. Доповідь змістовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент не обмежується тільки матеріалами лекції. Під час семінарського заняття студент приймає участь при обговоренні поставленого питання. Протягом відповіді може використати приклади для кращого розуміння матеріалу. Проте існують незначні помилки при змогах застосувати отримані знання в практичній діяльності.

«Добре» (4 - С) – 74-81 балів. Студент знає програмний матеріал повністю. Доповідь відповідає вимогам. Студент своєчасно готується до заняття. Під час заняття студент відповідає на поставлені завдання. Проте існують проблеми з застосуванням прикладів з практичної діяльності. Існують певні помилки в трактуванні поставленого питання, не вміє самостійно та творчо мислити, не може вийти за межі теми.

«Задовільно» (3 – D) – 64-73 балів. Студент знає тему заняття, має уявлення про навчальний матеріал, але його знання мають загальний характер. Вміє відповідати на окремі поставлені запитання. При обговоренні інших питань семінарського заняття не приймає активної участі і не може привести приклади застосування матеріалу на практиці.

«Задовільно» (3 – C) – 60-63 балів. Студент знає основну тему заняття, має уявлення про поставлене питання, але його знання мають загальний характер. Відповіді базуються лише тільки на лекційному курсі і практично не підкріплені прикладами. Має певні прогалини в інших темах на яких базується матеріал семінарського заняття.

«Незадовільно» (2 – FX) – 35 - 59 балів. Студент має фрагментарні знання, не володіє програмним матеріалом. Відповіді на всі поставлені запитання не повні або взагалі відсутні. При відповіді часто зупиняється і не може додатково відповідати на запитання.

«Незадовільно» (1 – X) – 1- 34 балів. Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працює в аудиторії, не готовий відповідати на будь-яке запитання з теми семінарського заняття.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

«Відмінно» (5 – A) - 90-100 балів. Студент показує глибокі знання при виконанні самостійного завдання. Вільно володіє різними джерелами інформації. Здатен самостійно виявити та опрацювати необхідну літературу та інтернет джерела. З урахуванням всіх вимог оформлює результати самостійної роботи. Досконало застосовує термінологію зі управління.

«Добре» (4 - B) – 82-89 балів. Студент має міцні ґрунтовні знання з теми самостійної роботи. Володіє термінологією з теми в повному обсязі, але допускає незначні помилки. Використовує різні джерела інформації. Володіє достатнім досвідом щодо самостійного опанування визначеного завдання. Вільно захищає самостійні розробки.

«Добре» (4 - C) – 74-81 балів. Студент підготував самостійний матеріал у повному обсязі, але є незначні помилки, які виключно стосуються оформлення самостійної роботи. Студент оцінюється за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки «відмінно», при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами.

«Задовільно» (3 – D) – 64-73 балів. Студент має уявлення про тему самостійної роботи, але його знання мають загальний характер, допускає незначні помилки в термінології. Не зовсім здатен самостійно виявити та опрацювати необхідну літературу та інтернет джерела.

«Задовільно» (3 – C) – 60-63 балів. Студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання, не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни. Допускає грубі помилки в термінології.

«Незадовільно» (2 – FX) – 35-59 балів. Студент має фрагментарні знання з теми самостійної роботи, не володіє програмним матеріалом з дисципліни, не знає основних понять і термінів, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення.

«Незадовільно» (1 – X) – 1-34 балів. Студент повністю не підготував матеріал з самостійної роботи, не може виконати жодного елемента завдання, що виноситься на самостійну роботу.

Критерії оцінювання знань студентів за тестами

Оцінювання знань і вмінь студентів відбувається за шкалою, яка застосовується в ХДУ з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Оцінка за шкалою ECTS	Бали	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в ХДУ	Кількість тестів, відповідь на які була правильною
A	90-100	5 відмінно	90%-100%
B	82-89	4,5 добре	80% - 89%
C	74-81	4 добре	75% -79%
D	64-73	3,5 задовільно	60% - 74%
E	60-63	3 задовільно	50%- 73%
FX	35-59	2 незадовільно	менше 50%

Критерії оцінювання семестрового (підсумкового) контролю (форма контролю – залік)

«Відмінно» (A) - 90-100 балів. Отримує студент, який повністю оволодів програмним матеріалом, точно й повно виконав самостійні завдання; виявив творчу самостійність, знання спеціальної літератури, тверді переконання та вміння їх захищати, високу комунікативну культуру, уміння робити практичні висновки; на семінарських заняттях показав високий рівень теоретичних знань, оволодіння вмінь і навичок. Робоча програма з дисципліни виконана в повному обсязі, включаючи аудиторний та самостійний її компоненти.

«Добре» (B) – 82-89 балів. Отримує студент, який повністю оволодів програмним матеріалом, точно й повно виконав практичні завдання; оволодів вмінням застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних завдань; певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки.

«Добре» (C) – 74-81 балів. Отримує студент за міцні знання навчального матеріалу; аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання самостійних завдань. Але немає свободи викладу матеріалу, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим студентом під час бесіди.

«Задовільно» (D) – 64-73 балів. Студент отримує за повне знання програми навчального матеріалу та за виконання завдань, але існують мало аргументовані відповіді, слабке застосування теоретичних положень. Студент володіє необхідними

вміннями під час розв'язання самостійних завдань. Знає літературу, але, можливо, не всю і не може дати достатньої критичної оцінки.

«**Задовільно**» (C) – 60-63 балів. Студент отримує за знання значної частини навчального матеріалу та за виконання самостійних завдань, але існують істотні помилки у відповідях на запитання, невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань.

«**Незадовільно**» (FX) – 35-59 балів. Студент отримує за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

«**Незадовільно**» (X) – 1- 34 балів. Завдання не виконані або виконані студентом невірно. Уміннями й навичками студент не володіє. Навчальної літератури зовсім не знає.

Семестровий контроль у формі заліку проводиться за результатами поточного контролю. Сума набраних балів (оцінок) оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії. Атестація із підсумкового контролю здійснюється на останньому занятті. Результати підсумкового контролю вносяться до екзаменаційної відомості та залікові книжки студентів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Література:

Основна література:

1. Городинська І. Організація позакласної роботи з фізичного виховання в ліцях та гімназіях (9-11 клас) / І. Городинська // Навчально-методичний посібник. – Херсон, 2002. – 40с.
2. Городинська І. Фізичне виховання старшокласників ліцеїв та гімназій у позакласній роботі / І. Городинська // Автореферат на здобуття ... кан. пед. наук. - Херсон: Айлант, 2004. – 20с.
Літо на здоров'я // Здоров'я та фізична культура. - № 7-8. - 2005, 128с.
3. Шиян Б.М. Методика фізичного виховання школярів / Б.М. Шиян. – Львів: Світ, 1993. – 184с.
4. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання. Частина 1 / Б.М. Шиян. – Тернопіль: Навчальна книга –Богдан. – 2001. – 272 с.

Допоміжна література:

1. Барабаш В.В. Інституціоналізація сучасного молодіжного руху України: тенденції та проблеми. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук за спеціальністю 22.00.04. – спеціальні та галузеві соціології. – Харків: Національний університет внутрішніх справ, 2005. – 20 с.
2. Виженко О. Козацькі забави. Сценарії проведення театралізованих спортивно-розважальних дійств / О. Виженко. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 64 с.
3. Завацький В.І. Козацькі забави / В.І. Завацький, А.В. Цьось. – Луцьк: Надстір'я. – 1994. – 110 с.
4. Зайченко А. Дитячий рух в Україні: взаємодія дитячих об'єднань із закладами позашкільної освіти / А. Зайченко, О. Кравченко // Шкільний світ. – 2009. – № 2. – С. 1-4.
5. Коваль, Л. Небайдужі об'єднуються у спілки/ Л. Коваль // Урядовий кур'єр. – 2009. – 29 серпня. – С. 10
6. Сарапулова Є.Г. Весняні народні ігри як засіб виховання в дітей і молоді національної самосвідомості / Є.Г. Сарапулова //Фізичне виховання в школі, 1998, № 1. – С. 27-30

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-14>.
2. Марушкевич Б.М. Характер функціонування молодіжних громадських організацій в Україні в умовах трансформації суспільства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.soc.univ.kiev.ua/sites/default/files/library/elopen/actprob16_54-60.pdf.